

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap 1a1

Tema: Val och rösträtt i Sverige

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU. Internationella och nordiska samarbeten. Medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut på de olika nivåerna. Maktfördelning och påverkansmöjligheter i olika system och på olika nivåer utifrån olika demokratimodeller och den digitala teknikens möjligheter. Digitalisering och mediers innehåll samt nyhetsvärdering när det gäller frågor om demokrati och politik.	Eleven kan ge exempel på centrala begrepp och förklara deras betydelse i samband med demokrati och politiska system. Eleven kan visa kännedom om hur man kan påverka beslut i samhället.
De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.	Eleven kan redogöra för betydelsen av mänskliga rättigheter och ge exempel på hur dessa rättigheter kan tillvaratas.
Källkritik. Metoder för att söka, kritiskt granska, värdera och bearbeta information från källor i digital och annan form.	Eleven kan redovisa hur man kritiskt granskar källor och värderar information i samhällskunskapsämnet.

[Gy11, Samhällskunskap 1a1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till tema (10 min)

- Presentera vad demokrati och rösträtt innebär.
- Diskutera betydelsen av val i ett demokratiskt samhälle.
- Ge exempel på hur man röstar och vad det innebär för medborgarna.
- Skapa en frågestund där elever kan ställa frågor om tema.

2. Genomgång av Sveriges valsystem (15 min)

- Presentera Sveriges valsystem tillsammans med olika typer av val.
- Förklara skillnaden mellan kommunal-, regional- och riksdagsval.
- Ge exempel på valets påverkan på samhälle och medborgare.
- Diskutera rörelser och partier i Sverige.

3. Diskussion om rösträtt (15 min)

- Facilitera grupptal om betydelsen av rösträtt och dess historia.
- Diskutera olika perspektiv på rösträtt idag.
- Identifiera och debattera hinder som vissa grupper kan uppleva.
- Sammanfatta diskussionerna i hela klassen.

4. Avslutande reflektion (10 min)

- Sammanfatta vad vi har lärt oss om val och rösträtt.
- Diskutera varför det är viktigt att delta i valet.
- Fördela eventuella hemuppgifter eller nästa steg i temat.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Demokratiska värderingar** - Vad betyder det att leva i en demokrati och hur påverkar det individen?
- **Valprocessen i Sverige** - En detaljerad genomgång av hur val går till och hur resultatet hanteras.
- **Historik kring rösträtt** - En översikt över hur och när rösträtt infördes i Sverige och dess betydelse.
- **Politisk påverkan** - Hur medborgare kan påverka politiska beslut och existerande strukturer.
- **Reflektion kring egna uppfattningar** - Eleverna reflekterar över sina egna åsikter om rösträtt och demokrati.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Demokrati	Styrform där makten utgår från folket.	Från grekiska "demokratia", där "demos" betyder folk och "kratos" makt.
Rösträtt	Rättigheten att delta i val genom att avge sin röst.	Från "röst", från fornnordiska "rōst", betydande tal eller uttryck.

Val	Processen där medborgarna utser sina representanter.	Från latin "votum", betydande röst eller önskan.
-----	--	--

Diskussionsfrågor

- A. Har rösträttens historia påverkat dagens samhälle? Hur?
- B. Vilka hinder ser du för att unga människor deltar i val? Varför är det viktigt?
- C. Hur skulle samhället se ut om vi inte hade rösträtt? Diskutera för- och nackdelar.

Aktivitet

Som aktivitet ska eleverna skapa ett debattinlägg där de argumenterar för eller emot ett förslag om ändrat valsystem i Sverige. Eleverna delas in i grupper och får möjlighet att arbeta med digitala verktyg för att presentera sina tankar. De kommer att få en tid att presentera sina inlägg för klassen, vilket uppmuntrar till interaktion och feedback.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad är definitionen av demokrati?	En styrelseform där medborgarna har makt att påverka.
2. När fick kvinnor rösträtt i Sverige?	1921.
3. Vad är ett val?	Process där medborgarna väljer sina representanter.

Hemuppgift

En hemuppgift kan vara att skriva en kort uppsats om vikten av rösträtt för olika samhällsgrupper och hur det påverkar samhällsutvecklingen. Uppsatsen ska vara minst 2 sidor (A4) och reflektera över lektionens diskussioner.

Citat

"Den som inte röstar ger sin röst till dem som röstar." – Alva Myrdal, 1970.
Citatet betyder att man aktivt måste delta i demokratin för att påverka samhället, annars lämnar man sitt öde i händerna på andra.

Tags: [Lektion](#)